

**HBO – MBO
verschillen op een rij**

Hoger Beroeps Onderwijs / HBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs / MBO
Grotere zelfstandigheid bij studeren.	Veel uitleg en begeleiding bij studeren.
In hoger tempo behandeling van studiestof.	Herhaling studiestof.
Stages met meer eigen verantwoordelijkheid.	Stages met veel begeleiding.
Studievormen: voltijd, deeltijd (met ruimte voor werken naast de studie), duaal (werken in het vakgebied van de studie) of Associate Degree (AD).	Studievormen: Beroeps begeleidende leerweg (BBL; betreft 1 dag studie naast minimaal 20 uren vast dienstverband) en de Beroeps opleidende leerweg (BOL; 4 a 5 dagen studeren met stages).
Studieduur: HBO Bachelor: diploma na 4 jaar. Associate Degree: certificaat na 2 jaar (geen BA afgerond). Enkele HBO studies kun je verkort doorlopen (3 jaar i.p.v. 4).	MBO niveau 4: duur is 4 jaar. Enkele MBO-4 opleidingen kun je in 2 jaar afronden, of zelfs in 1 jaar (toelating met havo, vwo of MBO-4 diploma).
Je volgt één niveau met de mogelijkheid tot deelname aan extra onderwijs, bv. een honours traject (extra vakken en cursussen).	Je kunt kiezen uit vier niveaus, met verschillende toelatingseisen en baanperspectieven. Niveau 4 geeft toegang tot het HBO.
Toelating: havo of MBO niveau 4.	Toelating MBO niveau 4: vmbo-diploma (KB, GL of TL). Of een overgangsbewijs van Havo/VWO 3 naar Havo / VWO 4.
Werk: 'denken en doen': analyseren, problemen oplossen, plannen maken, mede verantwoordelijk voor de dagelijkse werkzaamheden.	Werk: 'doen', verantwoordelijk voor de dagelijkse werkzaamheden.

Geïnspireerd door en aangevuld met de volgende bronnen:

<https://www.studiekeuze123.nl/wegwijzer/van-mbo-naar-hbo/doorstromen-waarom/wat-zijn-verschillen-tussen-het-mbo-en-het-hbo> Lees hier meer over doorstromen van MBO naar HBO.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/middelbaar-beroepsonderwijs/opleidingen-niveaus-en-leerwegen-in-het-mbo> informatie van de rijksoverheid